

**WYTYCZNE GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII
z dnia 16 września 2016 r. dotyczące zasad
przemieszczania świń oraz mięsa wieprzowego
i produktów z mięsa wieprzowego, z gospodarstw
i zakładów położonych w obszarze objętym
ograniczeniami, obszarze zagrożenia lub obszarze
ochronnym,
a także na obszarze zapowietrzonym lub obszarze
zagrożonym,
wyznaczonymi w związku z wystąpieniem na terenie
Rzeczypospolitej Polskiej afrykańskiego pomoru świń
(ASF).**

**Zasady przemieszczania świń na obszarach objętych restrykcjami
związanymi z występowaniem afrykańskiego pomoru świń w Polsce
regulowane są przepisami:**

1. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U poz. 711) oraz
2. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 754).

UWAGA!!!!

**Jeżeli gospodarstwo pochodzenia świń położone jest
w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym, wyznaczonym
w drodze rozporządzenia powiatowego lekarza weterynarii
albo wojewody w związku z wystąpieniem ogniska/ognisk
afrykańskiego pomoru świń, przemieszczanie świń z tych
gospodarstw oraz postępowanie z mięsem pochodzącym
z takich świń podlega w pierwszej kolejności przepisom
i terminom zawartym w przepisach rozporządzenia MRiRW
w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń.**

CZEŚĆ I

W tej części wytycznych opisane zostały:

- **zasady przemieszczania świń pochodzących z gospodarstw położonych na:**

- **obszarze objętym ograniczeniami** (obszar, o którym mowa w części II załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE) albo

- **obszarze zagrożenia** (obszar, o którym mowa w części III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE) albo

- **obszarze ochronnym** (obszar, o którym mowa w części I załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE),

o których mowa w rozporządzeniu MRiRW z dnia 6 maja 2015r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

oraz

- **zasady przemieszczania i postępowania z mięsem pochodzącym z takich świń.**

1. Obszar objęty ograniczeniami.

Zasady przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarze objętym ograniczeniami (obszar wymieniony w części II załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE) – obszarze „czerwonym”.

W granicach obszaru objętego ograniczeniami:

- do innych gospodarstw lub rzeźni pod warunkiem, że:
  - świnię są przemieszczane bezpośrednio do innego gospodarstwa lub rzeźni;
  - w każdym z ww. przypadków uzyskano pozwolenie PLW, właściwego ze względu na miejsce pochodzenia świń, na takie przemieszczenie; wydanie pozwolenia następuje w oparciu o wynik analizy ryzyka;
  - nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
  - zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania;

w przypadku przemieszczenia do rzeźni istnieje możliwość uprzedniego zgromadzenia świń w położonych również w tym obszarze: miejscu przeznaczonym do prowadzenia działalności w zakresie skupu lub w miejscu przeznaczonym na targ (o ile w tym czasie nie przebywają tam inne zwierzęta niż świnie), pod warunkiem że pozwolenie PLW dopuszcza takie przemieszczenie.

Poza obszar objęty ograniczeniami (do obszaru zagrożenia, ochronnego oraz na pozostałe terytorium RP):

- do innych gospodarstw, rzeźni, miejsc skupu zwierząt i targowisk poza tym obszarem, pod następującymi warunkami:
  - w okresie 30 dni bezpośrednio przed przemieszczeniem, żadna świnia pochodząca z gospodarstw położonych w obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia nie została wprowadzona do gospodarstwa, z którego wysyłane będą świnie;
  - przemieszczane świnie przebywały w gospodarstwie, z którego są wysyłane, co najmniej przez 30 dni przed przemieszczeniem lub od dnia urodzenia;
  - w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;
  - nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
  - zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania

albo

- do innych gospodarstw, rzeźni, miejsc skupu zwierząt i targowisk poza tym obszarem, pod następującymi warunkami:
  - świnie pochodzą z gospodarstw spełniających wszystkie wymagane standardy dotyczące bioasekuracji, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń;
  - świnie pochodzą z gospodarstw, które co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio poprzedzającym przemieszczenie świń, były poddane kontroli, w odstępie co najmniej 4 miesięcy, przeprowadzonej przez urzędowego lekarza weterynarii, obejmującej: badanie kliniczne z ewentualnym

pobranie próbek, zgodnie z instrukcją diagnostyczną oraz weryfikację spełniania wymagań dotyczących bioasekuracji.

Stosowanie tej możliwości nie jest zalecane przez Głównego Lekarza Weterynarii. Jej zastosowanie jest warunkowo możliwe w indywidualnych przypadkach wyłącznie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ryzyka (należy wdrożyć postępowanie wskazane w piśmie GIWz-403-101/2016 z dnia 3 czerwca 2016 r.).

Świnie pochodzące z obszaru objętego ograniczeniami nie mogą być wysyłane bezpośrednio poza terytorium RP (do handlu unijnego i na eksport).

Zasady przemieszczania mięsa wieprzowego i produktów z mięsa wieprzowego z gospodarstw i zakładów położonych na obszarze objętym ograniczeniami (obszar „czerwony” wymieniony w części II załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE).

Zakazane jest wysyłanie do innych państw (państw członkowskich UE i państw trzecich) świeżego mięsa pozyskanego **ze świń pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami** oraz:

- mięsa mielonego,
- mięsa odkostnionego mechanicznie,
- surowych wyrobów mięsnych,
- produktów mięsnych

składających się z mięsa takich świń lub zawierających w swoim składzie takie mięso.

Ww. mięso i produkty są umieszczane na rynku krajowym i muszą być oznakowane specjalnym znakiem weterynaryjnym, który:

- a) ma **kształt koła**;
- b) zawiera:
  - w jego górnej części – litery „PL”;
  - w jego środku – weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu;
  - w jego dolnej części – litery „IW”.

Ww. zakazu oraz oznakowania nie stosuje się, jeżeli ma zastosowanie jeden z wyjątków, o których mowa poniżej.

1) Pierwszy wyjątek.

Wysyłka do innych państw świeżego mięsa, mięsa mielonego, mięsa odkostnionego mechanicznie, surowych wyrobów mięsnych i produktów mięsnych, wyprodukowanych w zakładach zlokalizowanych na obszarze objętym ograniczeniami jest możliwa, pod warunkiem gdy:

- pozyskane są **ze świń, które były od urodzenia utrzymywane w gospodarstwach położonych poza obszarem objętym ograniczeniami lub zagrożenia** (poza obszarami wskazanymi w części II lub III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE), lub z ich mięsa,
- wyprodukowane w rzeźni, zakładzie rozbioru lub zakładzie przetwórstwa, **wyznaczonych przez PLW do tego celu**, w sposób zapewniający pełne wydzielenie cyklu produkcji, od produkcji produktów pozyskanych ze świń pochodzących z gospodarstw położonych na obszarach wskazanych w części II lub III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE.

Informacje o wyznaczonych zakładach omawianych w niniejszym punkcie są przekazywane do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich na podstawie art. 14 decyzji Komisji 2014/709/UE. Informacje o zakładach wyznaczonych są zbierane na podstawie wykazów, o których mowa w piśmie GIWz-402-80/2014(97) z dnia 13 września 2016 roku.

2) Drugi wyjątek.

Dozwolona jest wysyłka do innych państw członkowskich UE świeżego mięsa pozyskanego ze świń pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami oraz:

- mięsa mielonego,
- mięsa odkostnionego mechanicznie,
- surowych wyrobów mięsnych,
- produktów mięsnych

składających się z mięsa takich świń lub zawierających w swoim składzie takie mięso, pod warunkiem, że ww. mięso i produkty pochodzą ze świń, które spełniają następujące warunki:

- w okresie 30 dni bezpośrednio przed przemieszczeniem, żadna świnia pochodząca z gospodarstw położonych w obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia nie została wprowadzona do gospodarstwa, z którego wysyłane będą świnię;
- przemieszczane świnię przebywały w gospodarstwie, z którego są wysyłane co najmniej przez 30 dni przed przemieszczeniem lub od dnia urodzenia;

- w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;
- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania

albo

- świnie pochodzą z gospodarstw spełniających wszystkie wymagane standardy dotyczące bioasekuracji, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń;
- świnie pochodzą z gospodarstw, które co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio poprzedzającym przemieszczenie świń było poddane kontroli, w odstępie co najmniej 4 miesięcy, przeprowadzonej przez urzędowego lekarza weterynarii, obejmującej: badanie kliniczne z ewentualnym pobraniem próbek, zgodnie z instrukcją diagnostyczną oraz weryfikację spełniania standardów bioasekuracji.

Stosowanie tej możliwości nie jest zalecane przez Głównego Lekarza Weterynarii. Jej zastosowanie jest warunkowo możliwe w indywidualnych przypadkach wyłącznie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ryzyka (należy wdrożyć postępowanie wskazane w piśmie GIWz-403-101/2016 z dnia 3 czerwca 2016 r.).

Ww. mięso i produkty podlegające odstępstwom są znakowane **owalnym znakiem jakości zdrowotnej** lub znakiem identyfikacyjnym.

3) Trzeci wyjątek.

Dozwolona jest wysyłka do innych państw **produktów mięsnych** wyprodukowanych z mięsa świń pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami pod warunkiem, że produkty te zostały wyprodukowane i przetworzone zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) produkty te nie pochodzą od świń z gospodarstwa, w którym podejrzewa się lub stwierdzono ASF;
- 2) przed poddaniem obróbce, produkty te zostały pozyskane, wytworzone, transportowane i składowane w sposób zapewniający pełny rozdział procesu produkcji gwarantujący wykluczenie kontaktu produktów pozyskanych ze świń

- pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami i produktów ze świń pochodzących spoza obszaru;
- 3) transport tych produktów odbywa się zgodnie z warunkami określonymi przez PLW;
  - 4) produkty te zostały poddane, w zakładzie wyznaczonym przez PLW, obróbce przy zastosowaniu jednej z wymienionych metod:
    - obróbka cieplna w hermetycznie zamkniętym opakowaniu przy wskaźniku sterylizacji F_0 w wysokości co najmniej 3,00,
    - obróbka cieplna przeprowadzona w temperaturze co najmniej 80° C, którą uzyskuje się wewnątrz mięsa,
    - obróbka cieplna w hermetycznie zamkniętym opakowaniu przeprowadzona w temperaturze co najmniej 60° C przez co najmniej 4 godziny, przy czym w tym czasie przez 30 minut utrzymuje się temperaturę co najmniej 70° C wewnątrz mięsa,
    - fermentacja naturalna i dojrzewanie nie krótsze niż 9 miesięcy – w przypadku mięsa bez kości, w wyniku których osiągnięto wartość: Aw nie wyższą niż 0,93 lub pH nie wyższą niż 6,0;
    - obróbka obejmująca fermentację naturalną i dojrzewanie co najmniej przez 190 dni dla szynek i 140 dni dla poledwic,
  - 5) zakład, w którym jest przeprowadzona obróbka musi mieć możliwości techniczne stosowania ww. metod obróbki,
  - 6) produkty, które będą poddane ww. obróbce, podlegają procedurze opracowanej w ramach kontroli wewnętrznej zakładu, umożliwiającej natychmiastową identyfikację tych produktów,
  - 7) przesyłkom produktów wewnątrz Unii Europejskiej, towarzyszy świadectwo zdrowia, z zapisem: „Produkty w zgodności z decyzją wykonawczą Komisji 2014/709/UE z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich.”
  - 8) przesyłkom produktów do państw trzecich towarzyszy świadectwo zdrowia, sporządzone zgodnie ze wzorem ustalonym we współpracy z danym państwem trzecim.

Ww. produkty mięsne podlegające odstępstwom są produkowane w wyznaczonych zakładach i znakowane **owalnym znakiem identyfikacyjnym**.

Informacje o wyznaczonych zakładach, omawianych w niniejszym punkcie, są zbierane w Głównym Inspektoracie Weterynarii na podstawie wykazów, o których mowa w piśmie GIWz-402-80/2014(97) z dnia 13 września 2016.

2. Obszar zagrożenia

Zasady przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarze zagrożenia (obszar wymieniony w części III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE) – obszar „niebieski”.

W granicach obszaru zagrożenia:

- do innych gospodarstw lub rzeźni pod warunkiem, że:
  - świny są przemieszczane bezpośrednio do innego gospodarstwa lub rzeźni;
  - w każdym z ww. przypadków uzyskano pozwolenie PLW, właściwego ze względu na miejsce pochodzenia świń, na takie przemieszczenie; wydanie pozwolenia następuje w oparciu o wynik analizy ryzyka;
  - nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
  - zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania.

Poza obszar zagrożenia (do obszaru objętego ograniczeniami, ochronnego oraz na pozostałe terytorium RP):

Wywóz jest dopuszczalny **tylko w celu natychmiastowego uboju w rzeźni**, jeśli niemożliwy jest ubój w rzeźni położonej w obszarze zagrożenia, pod następującymi warunkami:

- dla gospodarstwa, z którego wysyłane są świny i wysyłane zwierzęta:
  - w okresie 30 dni bezpośrednio przed przemieszczeniem, żadna świnia pochodząca z gospodarstw położonych w obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia, nie została wprowadzona do gospodarstwa, z którego wysyłane będą świny;
  - przemieszczane świny przebywały w gospodarstwie, z którego są wysyłane co najmniej przez 30 dni przed przemieszczeniem lub od dnia urodzenia;

- w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;
- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania,
- dla transportu:
  - świnie są przewożone do uboju bezpośrednio, bez zatrzymywania się i rozładunku do wyznaczonej rzeźni;
  - jeżeli transport odbywa się poza obszarem zagrożenia – wówczas wyłącznie określonymi trasami przewozu; pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;
- dla obowiązku powiadomienia właściwych PLW:
  - PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przywozie świń do rzeźni PLW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki;
- dla rzeźni:
  - **rzeźnia została wyznaczona specjalnie przez PLW do przeprowadzania uboju świń pochodzących z obszaru zagrożenia;** wyznaczenie rzeźni (a także zakładów rozbioru lub przetwórstwa, w których będzie przetwarzane mięso pochodzące ze świń z obszaru zagrożenia) oznacza potwierdzenie, na wniosek podmiotu, przez PLW właściwego miejscowo dla rzeźni (zakładu), spełniania przez rzeźnię (zakład) warunków do oddzielnego uboju i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego ze świń przywiezionych z obszaru zagrożenia lub oddzielnego cyklu produkcji (zakład);
  - po przywozie do rzeźni świnie są przetrzymywane i poddawane ubojowi oddzielnie od innych świń, w dniu, w którym są poddawane ubojowi wyłącznie świnie pochodzące z obszaru zagrożenia;
  - produkty uboczne pochodzące z ubitych świń muszą być przechowywane oddzielnie, a następnie niezwłocznie poddane obróbce w zakładzie przetwórczym, która zapewni, że otrzymane z nich produkty pochodne nie stwarzają zagrożenia rozprzestrzeniania się ASF.

Świnie pochodzące z obszaru zagrożenia, a także produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane z takich świń, nie mogą być wysyłane poza terytorium RP (do handlu wewnętrznego i na eksport).

Zasady przemieszczania mięsa wieprzowego i produktów z mięsa wieprzowego z gospodarstw i zakładów położonych na obszarze zagrożenia (obszar „niebieski” wymieniony w części III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE).

Zakazane jest wywożenie **poza obszar zagrożenia**, świeżego mięsa pozyskanego **ze świń pochodzących z obszaru zagrożenia** oraz:

- mięsa mielonego,
- mięsa odkostnionego mechanicznie,
- surowych wyrobów mięsnych,
- produktów mięsnych

składających się z mięsa takich świń lub zawierających w swoim składzie takie mięso.

Ww. mięso i produkty są **umieszczane na obszarze zagrożenia** i muszą być oznakowane specjalnym znakiem weterynaryjnym określonym w § 17 ust. 1 rozporządzenia, który:

- a) ma **kształt pięciokąta**;
- b) zawiera:
  - w jego górnej części – litery „PL”;
  - w jego środku – weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu;
  - w jego dolnej części – litery „IW”.

Ww. zakazu oraz oznakowania nie stosuje się, jeżeli ma zastosowanie jeden z wyjątków, o których mowa poniżej.

Informacje o wyznaczonych zakładach, omawianych w niniejszym punkcie, są przekazywane do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich na podstawie art. 14 decyzji Komisji 2014/709/UE. Informacje o zakładach wyznaczonych są zbierane na podstawie wykazów, o których mowa w piśmie GIWz-402-80/2014(97) z dnia 13 września 2016 roku.

1) Pierwszy wyjątek

Wysyłka poza obszar zagrożenia świeżego mięsa, mięsa mielonego, mięsa odkostnionego mechanicznie, surowych wyrobów mięsnych i produktów mięsnych, wyprodukowanych na obszarze zagrożenia jest możliwa, pod warunkiem gdy:

- pozyskane są **ze świń, które były od urodzenia utrzymywane w gospodarstwach położonych poza obszarem zagrożenia lub poza obszarem objętym ograniczeniami** (wskazanymi w części II lub III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE), lub z ich mięsa,
- wyprodukowane w rzeźni, zakładzie rozbioru lub zakładzie przetwórstwa, **wyznaczonych przez PLW do tego celu**, w sposób zapewniający pełne wydzielenie cyklu produkcji, od produkcji produktów pozyskanych ze świń pochodzących z gospodarstw położonych na obszarach wskazanych w części II lub III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE.

2) Drugi wyjątek

Dozwolona jest wysyłka **na terytorium Polski** poza obszar zagrożenia świeżego mięsa pozyskanego ze świń pochodzących z obszaru zagrożenia raz:

- mięsa mielonego,
- mięsa odkostnionego mechanicznie,
- surowych wyrobów mięsnych,
- produktów mięsnych

składających się z mięsa takich świń lub zawierających w swoim składzie takie mięso, pod warunkiem, że ww. mięso i produkty pochodzą ze świń, które spełniają następujące warunki:

- w okresie 30 dni bezpośrednio przed przemieszczeniem, żadna świnia pochodząca z gospodarstw położonych w obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia nie została wprowadzona do gospodarstwa, z którego wysyłane będą świny;
- przemieszczane świny przebywały w gospodarstwie, z którego są wysyłane co najmniej przez 30 dni przed przemieszczeniem lub od dnia urodzenia;
- w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;
- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania

albo

- świny pochodzą z gospodarstw spełniających wszystkie wymagane standardy bioasekuracji, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i

Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń;

- świnie pochodzą z gospodarstw, które co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio poprzedzającym przemieszczenie świń było poddane kontroli, w odstępie co najmniej 4 miesięcy, przeprowadzonej przez urzędowego lekarza weterynarii, obejmującej: badanie kliniczne z ewentualnym pobraniem próbek, zgodnie z instrukcją diagnostyczną oraz weryfikację spełniania standardów bioasekuracji.

Stosowanie tej możliwości nie jest zalecane przez Głównego Lekarza Weterynarii. Jej zastosowanie jest warunkowo możliwe w indywidualnych przypadkach wyłącznie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ryzyka (należy wdrożyć postępowanie wskazane w piśmie GIWz-403-101/2016 z dnia 3 czerwca 2016 r.).

Ww. mięso i produkty podlegające odstępstwom są znakowane **okragłym** weterynaryjnym znakiem jakości zdrowotnej lub weterynaryjnym znakiem identyfikacyjnym w kształcie koła.

3) Trzeci wyjątek

Dozwolona jest wysyłka do innych państw **produktów mięsnych** wyprodukowanych z mięsa świń pochodzących z obszaru zagrożenia pod warunkiem, że produkty te zostały wyprodukowane i przetworzone zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) produkty te nie pochodzą od świń z gospodarstwa, w którym podejrzewa się lub stwierdzono ASF;
- 2) przed poddaniem obróbce, produkty te zostały pozyskane, wytworzone, transportowane i składowane w sposób zapewniający pełny rozdział procesu produkcji gwarantujący wykluczenie kontaktu produktów pozyskanych ze świń pochodzących z obszaru zagrożenia i produktów ze świń pochodzących spoza obszaru;
- 3) transport tych produktów odbywa się zgodnie z warunkami określonymi przez PLW;
- 4) produkty te zostały poddane, w zakładzie wyznaczonym przez PLW, obróbce przy zastosowaniu jednej z wymienionych metod:
  - obróbka cieplna w hermetycznie zamkniętym opakowaniu przy wskaźniku sterylizacji F_0 w wysokości co najmniej 3,00,

- obróbka cieplna przeprowadzona w temperaturze co najmniej 80° C, którą uzyskuje się wewnątrz mięsa,
  - obróbka cieplna w hermetycznie zamkniętym opakowaniu przeprowadzona w temperaturze co najmniej 60° C przez co najmniej 4 godziny, przy czym w tym czasie przez 30 minut utrzymuje się temperaturę co najmniej 70° C wewnątrz mięsa,
  - fermentacja naturalna i dojrzewanie nie krótsze niż 9 miesięcy – w przypadku mięsa bez kości, w wyniku których osiągnięto wartość: Aw nie wyższą niż 0,93 lub pH nie wyższą niż 6,0;
  - obróbka obejmująca fermentację naturalną i dojrzewanie co najmniej przez 190 dni dla szynek i 140 dni dla polędwic,
- 5) zakład, w którym jest przeprowadzona obróbka musi mieć możliwości techniczne stosowania ww. metod obróbki,
  - 6) produkty, które będą poddane ww. obróbce, podlegają procedurze opracowanej w ramach kontroli wewnętrznej zakładu, umożliwiającej natychmiastową identyfikację tych produktów,
  - 7) przesyłkom produktów wewnątrz Unii Europejskiej, towarzyszy świadectwo zdrowia z zapisem: „Produkty w zgodności z decyzją wykonawczą Komisji 2014/709/UE z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich.”
  - 8) przesyłkom produktów do państw trzecich towarzyszy świadectwo zdrowia sporządzone zgodnie ze wzorem ustalonym we współpracy z danym państwem trzecim.

Ww. produkty mięsne podlegające odstępstwom są produkowane w wyznaczonych zakładach i znakowane **owalnym znakiem identyfikacyjnym**.

3. Obszar ochronny.

Zasady przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarze ochronnym (obszar wymieniony w części I załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE) – obszar „żółty”.

W granicach obszaru ochronnego:

- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania.

Poza obszar ochronny (do obszaru objętego ograniczeniami, zagrożenia oraz na pozostałe terytorium RP)

- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania.

Świnie pochodzące z obszaru ochronnego mogą być wprowadzane do handlu wewnątrzunijnego i na eksport do krajów poza UE pod warunkiem, że:

- świnie przebywały w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni bezpośrednio poprzedzających ich przemieszczenie lub od dnia urodzenia;
- w okresie co najmniej 30 dni bezpośrednio poprzedzających przemieszczenie żadna świnia nie została wprowadzona do tego gospodarstwa z obszarów objętych ograniczeniami lub zagrożenia;
- świnie pochodzą z gospodarstw spełniających wszystkie wymagane standardy bioasekuracji, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń;
- świnie pochodzą z gospodarstw, które co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio poprzedzającym przemieszczenie świń było poddane kontroli, w odstępie co najmniej 4 miesięcy, przeprowadzonej przez urzędowego lekarza weterynarii, obejmującej: badanie kliniczne z ewentualnym pobraniem próbek, zgodnie z instrukcją diagnostyczną oraz weryfikację spełniania standardów bioasekuracji.

Stosowanie tej możliwości nie jest zalecane przez Głównego Lekarza Weterynarii. Jej zastosowanie jest warunkowo możliwe w indywidualnych przypadkach, wyłącznie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ryzyka (należy wdrożyć postępowanie wskazane w piśmie GIWz-403-101/2016 z dnia 3 czerwca 2016 r.)

albo

- w okresie 15 dni przed dniem przemieszczenia zostały poddane badaniu laboratoryjnemu w kierunku afrykańskiego pomoru świń, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, i uzyskano ujemny wynik tego badania oraz nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem zostały poddane przez urzędowego lekarza weterynarii badaniu klinicznemu w kierunku wystąpienia objawów afrykańskiego pomoru świń
- świadectwo zdrowia zostało zaopatrzone w dodatkową adnotację: „Świnie spełniające warunki określone w art. 8 ust. 2 decyzji Komisji 2014/709/UE (*) (*) Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63.”

Wywóz świń z obszaru ochronnego do innego państwa UE musi również uwzględniać wymagania dotyczące choroby Aujeszkiego.

Wywóz świń z obszaru ochronnego do państwa poza UE musi wcześniej być uzgodnione z władzami weterynaryjnymi państwa trzeciego.

Brak restrykcji w stosunku do wysyłki mięsa pozyskanego ze świń pochodzących z obszaru ochronnego i produktów mięsnych poza ten obszar. Znakowane są znakiem jakości zdrowotnej i znakiem identyfikacyjnym owalnym. Jednakże, szczególnie warunki eksportu uzgodnione pomiędzy Polską a konkretnym państwem trzecim, mogą wykluczać wysyłkę mięsa i produktów pozyskanych ze świń pochodzących z tych obszarów.

Część II.

W tej części wytycznych opisane zostały:

- **zasady przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarach:**

- 1) zagrożenia (obszar niebieski),
- 2) objętym ograniczeniami (obszar czerwony),
- 3) ochronnym (obszar żółty),

na których dodatkowo ustanowiono obszar zapowietrzony i zagrożony w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń

oraz

- **zasady przemieszczania mięsa wieprzowego pozyskanego od tych świń oraz produktów mięsnych wytworzonych z tego mięsa**

Zasady przemieszczania świń na ww. obszarach są regulowane przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz każdorazowo przepisami rozporządzeń powiatowych lekarzy weterynarii lub wojewodów, na mocy których zarządzone zostało stosowanie środków wskazanych w § 8-12 rozporządzenia o zwalczaniu afrykańskiego pomoru świń (implementujących art. 10 i 11 dyrektywy Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiającej przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń).

UWAGA!!!

Przepisy rozporządzeń powiatowego lekarza weterynarii lub wojewody, na mocy których zarządzone zostało stosowanie środków wskazanych w § 8-12 rozporządzenia o zwalczaniu afrykańskiego pomoru świń (implementujących art. 10 i 11 dyrektywy Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r.), **należy traktować jako przepisy szczególne** w stosunku do rozporządzenia w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

1. **W obszarze zapowietrzonym, wywóz świń z gospodarstwa na wniosek posiadacza świń, jest możliwy po upływie 40 dni od dnia wstępnego czyszczenia i dezynfekcji przeprowadzonej w ognisku choroby pod następującymi warunkami:**

- wywóz może nastąpić tylko do:

- a) rzeźni wyznaczonej do tego celu przez PLW i o ile to możliwe, powinna być to rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;
  - b) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, w celu zabicia,
  - c) innego gospodarstwa **znajdującego się w obszarze zapowietrzonym; w tym przypadku niezbędne jest poinformowanie GLW o wydaniu zgody na taki wywóz oraz o danych gospodarstwa przeznaczenia.**
- PLW:
- a) przeprowadził badanie kliniczne świń, w tym wszystkich świń, które mają zostać wywiezione, wraz z pomiarem wewnętrznej temperatury ich ciała, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
  - b) sprawdził prawidłowość identyfikacji świń i prowadzenia księgi rejestracji,
  - c) pobrał próbki do badań laboratoryjnych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
  - d) na podstawie wyników badania klinicznego i laboratoryjnego nie stwierdził afrykańskiego pomoru świń,
  - e) na podstawie wyników przeprowadzonych czynności wydał, w formie decyzji, zgodę na wywóz,
  - f) nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem dokonał badania klinicznego świń zgodnie z instrukcją diagnostyczną i zaopatrzył przesyłkę w świadectwo zdrowia;**
- przewóz może nastąpić tylko środkami transportu zaplombowanymi przez PLW,
  - środki transportu użyte do transportu świń zostaną oczyszczone i odkażone po zakończeniu transportu;
  - pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;
  - PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przybyciu świń do rzeźni PLW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki.

2. W obszarze zapowietrzonym PLW może podjąć decyzję o skróceniu okresu obowiązywania zakazu wywozu świń z gospodarstwa, o którym mowa w pkt 1

z 40 dni do 30 dni, jeżeli w tym gospodarstwie wykluczono chorobę na podstawie przeprowadzonych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, intensywnych programów pobierania próbek i badań tych próbek (przy zastosowaniu klucza zakładającego wykrycie 5% prevalencji z 95% prawdopodobieństwem).

3. W przypadku gospodarstwa, które po upływie 40 dni nadal znajduje się w obszarze zapowietrzonym (dotyczy to również sytuacji, gdy gospodarstwo było zlokalizowane we wcześniej wyznaczonym obszarze zagrożonym, a następnie znalazło się w obszarze zapowietrzonym) wyznaczonym z uwagi na wystąpienie kolejnych ognisk choroby, wywóz świń z takiego gospodarstwa jest możliwy na wniosek posiadacza świń po upływie 40 dni od dnia określenia pierwotnie wyznaczonego obszaru zapowietrzonego (z powodu którego gospodarstwo zostało objęte restrykcjami wywozowymi) pod następującymi warunkami:

– wywóz może nastąpić tylko do:

- a) rzeźni wyznaczonej do tego celu przez PLW i o ile to możliwe, powinna być to rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;
- b) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, w celu zabicia,
- c) innego gospodarstwa **znajdującego się w obszarze zapowietrzonym; w tym przypadku niezbędne jest poinformowanie, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, GLW o wydaniu zgody na taki wywóz oraz o danych gospodarstwa przeznaczenia.**

– PLW:

- a) przeprowadził badanie kliniczne świń, w tym wszystkich świń, które mają zostać wywiezione, wraz z pomiarem wewnętrznej temperatury ich ciała, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
- b) sprawdził prawidłowość identyfikacji świń i prowadzenia księgi rejestracji,
- c) pobrał próbki do badań laboratoryjnych, w tym świń które mają zostać wywiezione, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
- d) na podstawie wyników badania klinicznego i laboratoryjnego nie stwierdził afrykańskiego pomoru świń,

- e) na podstawie wyników przeprowadzonych czynności wydał, w formie decyzji, zgodę na wywóz,
  - f) **nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem dokonał badania klinicznego świń zgodnie z instrukcją diagnostyczną i zaopatrzył przesyłkę w świadectwo zdrowia;**
- przewóz może nastąpić tylko środkami transportu zaplombowanymi przez PLW,
  - środki transportu użyte do transportu świń zostaną oczyszczone i odkażone po zakończeniu transportu;
  - pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;
  - PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przybyciu świń do rzeźni P LW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki.

4. W obszarze zapowietrzonym PLW może podjąć decyzję o skróceniu okresu obowiązywania zakazu wywozu świń z gospodarstwa, o którym mowa w pkt 3 z 40 dni do 30 dni, jeżeli w tym gospodarstwie wykluczono chorobę na podstawie przeprowadzonych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, intensywnych programów pobierania próbek i badań tych próbek (przy zastosowaniu klucza zakładającego wykrycie 5% prewalencji z 95% prawdopodobieństwem).

5. W obszarze zapowietrzonym zakazany jest przywóz świń spoza tego obszaru do jakiegokolwiek miejsca przeznaczenia na tym obszarze.

6. W obszarze zagrożonym wywóz świń z gospodarstwa na wniosek posiadacza świń jest możliwy po upływie 30 dni od dnia wstępnego czyszczenia i dezynfekcji przeprowadzonej w ognisku choroby pod następującymi warunkami:

- wywóz może nastąpić tylko do:
  - a) rzeźni wyznaczonej do tego celu przez PLW o ile to możliwe, powinna być to rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;
  - b) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, w celu zabicia,

- c) innego gospodarstwa **znajdującego się w obszarze zagrożonym; w tym przypadku niezbędne jest poinformowanie, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, GLW o wydaniu zgody na taki wywóz oraz o danych gospodarstwa przeznaczenia.**

– PLW:

- a) przeprowadził badanie kliniczne świń, w tym wszystkich świń, które mają zostać wywiezione, wraz z pomiarem wewnętrznej temperatury ich ciała, zgodnie z instrukcją diagnostyczną;
- b) sprawdził prawidłowość identyfikacji świń i prowadzenia księgi rejestracji,
- c) pobrał próbki do badań laboratoryjnych, w tym świń, które mają zostać wywiezione,, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
- d) na podstawie wyników badania klinicznego i laboratoryjnego nie stwierdził afrykańskiego pomoru świń,
- e) na podstawie wyników przeprowadzonych czynności wydał, w formie decyzji, zgodę na wywóz,

f) nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem poddał świnie badaniu klinicznemu zgodnie z instrukcją diagnostyczną i zaopatrzył przesyłkę w świadectwo zdrowia;

- przewóz może nastąpić tylko środkami transportu zaplombowanymi przez PLW,
- środki transportu użyte do transportu świń zostaną oczyszczone i odkażone po zakończeniu transportu;
- pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;
- PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przybyciu świń do rzeźni PLW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki;

7. W obszarze zagrożonym, PLW może podjąć decyzję o skróceniu okresu obowiązywania zakazu wywozu świń z gospodarstwa, o którym mowa w pkt 6 z 30 dni do 21 dni, jeżeli w tym gospodarstwie, wykluczono chorobę na podstawie przeprowadzonych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, intensywnych programów

pobierania próbek i badań tych próbek (przy zastosowaniu klucza zakładającego wykrycie 5% prewalencji z 95% prawdopodobieństwem).

8. W przypadku gospodarstwa, które po upływie 40 dni nadal znajduje się w obszarze zagrożonym (lub po upływie tego okresu znajduje się w obszarze zapowietrzonym), wyznaczonym z uwagi na wystąpienie kolejnych ognisk choroby, wywóz świń z takiego gospodarstwa jest możliwy po upływie 40 dni od dnia określenia po raz pierwszy obszaru zagrożonego pod następującymi warunkami:

- wywóz może nastąpić tylko do:
  - a) rzeźni wyznaczonej do tego celu przez PLW i o ile to możliwe, powinna być to rzeźnia znajdująca się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym;
  - b) zakładu zajmującego się przetwarzaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, w celu zabicia,
  - c) innego gospodarstwa **znajdującego się w obszarze zagrożonym; w tym przypadku niezbędne jest poinformowanie, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, GLW o wydaniu zgody na taki wywóz oraz o danych gospodarstwa przeznaczenia.**

- PLW:
  - a) przeprowadził badanie kliniczne świń, w tym wszystkich świń, które mają zostać wywiezione, wraz z pomiarem wewnętrznej temperatury ich ciała, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
  - b) sprawdził prawidłowość identyfikacji świń i prowadzenia księgi rejestracji,
  - c) pobrał próbki do badań laboratoryjnych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną,
  - d) na podstawie wyników badania klinicznego i laboratoryjnego nie stwierdził afrykańskiego pomoru świń,
  - e) na podstawie wyników przeprowadzonych czynności wydał, w formie decyzji, zgodę na wywóz,

f) nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem poddał świnie badaniu klinicznemu zgodnie z instrukcją diagnostyczną i zaopatrzył przesyłkę w świadectwo zdrowia;

- przewóz może nastąpić tylko środkami transportu zaplombowanymi przez PLW,
- środki transportu użyte do transportu świń zostaną oczyszczone i odkazone po zakończeniu transportu;
- pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;
- PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przybyciu świń do rzeźni PLW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki.

9. W obszarze zagrożonym PLW może podjąć decyzję o skróceniu okresu obowiązywania zakazu wywozu świń z gospodarstwa, o którym mowa w pkt 8 z 40 dni do 30 dni jeżeli w tym gospodarstwie wykluczono chorobę na podstawie przeprowadzonych, zgodnie z instrukcją diagnostyczną, intensywnych programów pobierania próbek i badań tych próbek (przy zastosowaniu klucza zakładającego wykrycie 5% prewalencji z 95% prawdopodobieństwem).

Podsumowując: W/w termin 40 dni, niezbędny do ustalenia daty możliwego przemieszczenia świń na zasadach wskazanych w punkcie 3 i 7 powinien być liczony nieprzerwanie od daty, w której gospodarstwo to po raz pierwszy znajdzie się w którymkolwiek z tych obszarów. Postępowanie to należy stosować niezależnie od faktu, czy rodzaj tego obszaru zmieni się w związku ze stwierdzeniem kolejnych ognisk ASF w najbliższej okolicy (możliwe jest, że obszar zapowietrzony, w którym znajdowało się dane gospodarstwo zostanie zniesiony, lecz w związku z wystąpieniem innego ogniska ASF będzie ono wciąż znajdowało się w obszarze zagrożonym; analogicznie, możliwe jest, że gospodarstwo położone w obszarze zagrożonym zostanie objęte obszarem zapowietrzonym wyznaczonym w związku z wystąpieniem innego ogniska ASF).

10. W obszarze zagrożonym zakazany jest przywóz świń spoza tego obszaru do jakiegokolwiek miejsca przeznaczenia na tym obszarze, z wyłączeniem

transportów świń przewożonych do rzeźni znajdującej się na tym obszarze w celu bezpośredniego uboju.

11. Świeże mięso pozyskane od świń pochodzących z obszarów zapowietrzonego lub zagrożonego, ma być oznakowane przekreślonym znakiem jakości zdrowotnej, identyfikującym lekarza weterynarii przeprowadzającego badanie. Znak ten jest наносzony przez urzędowych lekarzy weterynarii w rzeźni bezpośrednio na mięso po przeprowadzeniu badania poubojowego. Mięso takie może być wykorzystane wyłącznie do produkcji produktów mięsnych, poddanych obróbce gwarantującej wyeliminowanie czynnika chorobotwórczego powodującego ASF.

Zakład przetwórstwa mięsa powinien:

- zapewnić, że przed poddaniem obróbce, mięso było transportowane i składowane w sposób zapewniający pełny rozdział procesu produkcji gwarantujący wykluczenie kontaktu mięsa pozyskanego ze świń pochodzących z obszaru zapowietrzonego lub zagrożonego z mięsem i produktami ze świń spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- posiadać możliwości techniczne stosowania metod obróbki wymienionej w załączniku II część A ww. rozporządzenia, odpowiedniej do eliminacji wirusa ASF
- być wyznaczony w drodze decyzji, o której mowa w § 2 ust. 2, pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2010 r.

Po dokonaniu odpowiedniej obróbki, o której mowa w załączniku II część A ww. rozporządzenia, produkty mięsne znakowane powinny być znakiem identyfikacyjnym o kształcie owalnym.

Informacje o wyznaczonych zakładach, omawianych w niniejszym punkcie, są zbierane w Głównym Inspektoracie Weterynarii na podstawie wykazów, o których mowa w piśmie GIWz-402-80/2014(97) z dnia 13 września 2016.

GLÓWNY LEKARZ WETERYNARII
Włodzisław Skorupski
Włodzisław Skorupski

